

Національно-визвольна війна українського народу під проводом Богдана Хмельницького середини XVII ст.

Національно-визвольна війна -

війна поневоленого народу, спрямована на знищення іноземного панування, завоювання національної незалежності, створення незалежної держави, знищення експлуатації.

Національно-визвольна війна під проводом

Б. Хмельницького тривала протягом *1648-1657 рр.*

Причини Національно-визвольної війни

- ❑ Погіршення становища селянства в умовах засилля магнатів та панщинно-фільваркової системи господарювання.
- ❑ Зростання невдоволення українського міщанства, яке потерпало як від приватних власників міст, так і від свавілля королівських урядовців.
- ❑ Обмеження прав козацтва, запровадження заходів, спрямованих на ліквідацію його як стану.
- ❑ Полонізація української культури, примусове насадження католицизму.

Б. Хмельницький
Правління: 1648-1657 рр.

Соратники Богдана Хмельницького

Максим Кривоніс

Мартин Пушкар

Іван Золотаренко

Іван Богун

Филон Джелалій

Розгортання національно – визвольної боротьби в 1648 -1649 рр.

Дата	Подія	Результат
19 квітня – 6 травня 1648 р.	Битва біля урочища Жовті Води	Перемога повстанців
15 – 16 травня 1648 р.	Битва під Корсунем	Перемога повстанців
11-13 вересня 1648 р.	Битва під Пилявцями	Перемога повстанців
17 вересня – 16 жовтня 1648 р.	Облога Львова	Львів'яни сплатили контрибуцію і облога була знята
28 жовтня – 14 листопада 1648 р.	Облога Замостя	Зняття облоги і укладення перемир'я з поляками
1 липня – 12 серпня 1649 р.	Облога Збаража	Знята за результатами Зборівської угоди
5 – 6 серпня 1649	Битва під Зборовим	Припинена. Зрада кримського хана.

утворення козацької держави

- Битви 1648-49 рр., унаслідок яких основна частина українських земель була звільнена від польської влади, сприяли утворенню козацької держави – *Війська Запорозького*.
- Історики називають її *Гетьманщиною*.
- Найвищий законодавчий орган – *Старшинська рада*.
- Виконавча і судова влада – *в руках гетьмана*. Керувати внутрішньою і зовнішньою політикою допомагала *генеральна старшина*. До її складу входили: *генеральний писар, генеральний обозний, двоє генеральних осавулів і двоє генеральних суддів*.

Адміністративно-територіальний устрій

- Згідно з умовами Зборівського договору до складу держави входили 3 воєводства: *Київське, Чернігівське, Брацлавське* (загалом – 200 тис. кв. км).
- Столиця – *м. Чигирин*.
- Скасовувався польський адміністративний устрій: *замість воєводств створювалися полки (16)*. На чолі полка – *полковник*.
- Полки ділилися на *сотні*. 1 полк – 10-20 і навіть більше сотень. На чолі сотні – *сотник*.
- Магдебурзьке право мали міста *Київ, Ніжин, Чернігів, Переяслав, Батурин, Стародуб, Глухів, Батурин та ін.*

Клейноди Війська Запорозького

Печатка

Хоругва

Булава

Пірнач

Бунчук

Хмельницький – політик, дипломат, полководець

Основний його здобуток – народження Української держави.

- Розбудова держави – під особистим контролем Б. Хм.
- Зосередив у своїх руках виконавчу і судову владу.
- Створив одну із найсильніших у тодішній Європі армій.
- Підвищив боєздатність піхоти.
- Створив сильну кінноту.
- Залучив до козацької армії талановитих полководців.
- Збагатив військове мистецтво самобутньою тактикою.

**Весь український народ, незважаючи на різні станові інтереси,
виступив єдиною силою в боротьбі за національне визволення.**